

РЕЗОЛЮЦІЯ ФОРУМУ ДІЛОВИХ КІЛ УКРАЇНИ

27 березня 2018 року в місті Суми відбувся Форум ділових кіл України за участі більше 150 учасників у з 14 областей та міста Києва.

У рамках пленарного засідання форуму та трьох його тематичних груп було обговорено найбільш кричущі проблеми, з якими стикаються підприємці, та визначено пріоритетні питання, які необхідно невідкладно вирішити на державному рівні для реального поліпшення умов ведення бізнесу – насамперед у сфері реалізації державної політики розвитку малого і середнього бізнесу (МСБ), у податковій, регуляторній та інвестиційній політиці, у сфері регіонального розвитку та у взаємовідносинах бізнесу з органами державної влади.

УЧАСНИКИ ФОРУМУ ЗАЗНАЧИЛИ, ЩО:

- попри окремі заходи з дерегуляції бізнесу та антикорупційній сфері, державна політика у сфері розвитку МСБ досі залишається у незадовільному стані, здійснюється непослідовно, хаотично і непередбачено;
- попри певне покращення позицій України у міжнародному рейтингу умов ведення бізнесу (Doing Business), реальний діловий клімат за останні роки відчутно погіршився і перетворився на вкрай несприятливий – це означає, що існуючі індикатори оцінки і розрахунку міжнародних рейтингів не охоплюють усього спектру національних проблем і бар'єрів для ведення бізнесу, а отже вкрай необхідна більш цілісна національна система моніторингу та оцінки умов ведення бізнесу, на основі якої має будуватися і реалізовуватися державна політика розвитку МСБ;
- не зважаючи на те, що МСБ є одним із основних наповнювачів бюджетів усіх рівнів, цей сектор бізнесу позбавлений інституцій і процедур представлення своїх інтересів в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, а також реально працюючих механізмів участі у формуванні і реалізації державної політики розвитку МСБ та державної регуляторної політики, а також прозорого доступу до використання об'єктів державного і комунального майна.

УЧАСНИКИ ФОРУМУ, ПІДТРИМУЮЧИ ЦІЛІ:

- підвищення продуктивності, конкурентоспроможності та енергоефективності у пріоритетних секторах національної економіки, що є основою і двигуном економічного зростання (зокрема, шляхом впровадження принципів інноваційної економіки);
- запобігання дискримінації інтересів МСБ при визначенні пріоритетів державної економічної політики та при підготовці актів законодавства України, а також щодо питань реалізації державної регуляторної політики та здійсненні адміністративної практики на всіх рівнях;
- приведення законодавчих гарантій свободи підприємницької діяльності у відповідність до міжнародних договорів України (зокрема, відповідними положеннями Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, Європейської хартії малих підприємств та Акту про малий бізнес для Європи);
- підвищення інвестиційної привабливості України та її окремих територій (зокрема, позицій у відповідних міжнародних рейтингах) завдяки реальному покращенню ділового та інвестиційного клімату;
- забезпечення фінансової стабільності, економічної незалежності та розвитку територіальних громад і зростання доходів місцевих бюджетів (визначальну роль у формуванні яких відіграє саме сектор МСБ).

ВИРІШИЛИ, що для реального покращення ділового та інвестиційного клімату в Україні необхідно невідкладно зробити наступне:

1) ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ПІДТРИМКИ МСБ, ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА ПОЛІТИКА ТА РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ:

- основні зусилля Уряду України спрямувати на створення максимально сприятливих умов для розвитку МСБ як запоруки зростання добробуту населення та економічного зростання країни, окремих територій і населених пунктів;
- розглянути і прийняти проекти законів України, які знаходяться на розгляді у Верховній Раді України, мають важливе значення для покращення умов ведення бізнесу та зазначені у Додатку 1 до

цієї Резолюції – як такі, що відповідають інтересам розвитку МСБ і підтримуються українськими підприємцями як першочергово необхідні;

- актуалізувати і модернізувати спеціальний Закон про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва, перетворивши його положення на дієві і комплексні правові механізми забезпечення розвитку МСБ;
- організувати перегляд, відстеження результативності та приведення діючих регуляторних актів місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у відповідність із принципами державної регуляторної політики і вимогами законодавства з метою зменшення адміністративного навантаження на бізнес та усунення корупціогенних факторів і ризиків;
- спільно із представниками асоціацій і об'єднань підприємців виробити механізм для здійснення перегляду, припинення та/або скасування регуляторних актів центральних та місцевих органів виконавчої влади, а також органів місцевого самоврядування, які прийняті із порушенням процедур, встановлених законодавством про засади державної регуляторної політики;
- усунути валютні і фінансові бар'єри на шляху здійснення виробничої (зокрема, експортної діяльності) МСБ відповідно до зобов'язань України за Угодою про асоціацію з Європейським Союзом в частині забезпечення вільного руху капіталу;
- розробити і запровадити програму щодо забезпечення доступу МСБ до фінансово-кредитних ресурсів (зокрема, мікрофінансування і мікрокредитування) для започаткування бізнесу, підтримки інноваційних стартапів, бізнес-ініціатив у сільській місцевості, на територіях з високим рівнем безробіття тощо;
- запровадити обов'язковість щорічного оцінювання державних службовців, діяльність яких пов'язана з регулюванням господарських відносин, видачею дозволів і ліцензій, проведенням заходів державного нагляду (контролю), як складову частину у загальній системі оцінювання, передбаченій законодавством про державну службу – при цьому, надати гарантоване і процедурно забезпечене право участі у здійсненні такої оцінки об'єднанням і асоціаціям підприємців;
- для належного кадрового забезпечення розвитку МСБ – визначити правовий статус і джерела фінансування вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації – професійна та професійно-технічна освіта (зокрема, запровадити механізм державного замовлення на підготовку спеціалістів, які користуються найбільшим попитом у сфері МСБ).

2) ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА ТА ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ:

- усунути діючу карально-репресивну модель податкового контролю (зокрема, поширити на сферу податкового контролю положення закону про нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності, насамперед в частині ризикоорієнтованості та прозорості процедур планування і проведення податкових перевірок, упорядкування об'єктів податкового контролю відповідно до предмету перевірки) та розширити консультативні і сервісні функції податкових органів;
- зменшити навантаження на фонд оплати праці (зокрема, розмір сплати єдиного соціального внеску) та забезпечити можливість самостійної сплати податків найманими працівниками; підвищити коефіцієнт пенсійного стажу для ФОП на 10% за кожного офіційно найнятого працівника;
- відхилити або взагалі не включати до порядку денного Верховної Ради законопроекти №№ 6757, 7142 та 8089, які передбачають знищення спрощеної системи оподаткування; провести публічні консультації з об'єднаннями підприємців щодо можливих напрямів реформування спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності за умови реформування та створення сприятливих умов функціонування загальної системи оподаткування;
- внести до Верховної Ради президентський законопроект про податок на виведений капітал до 30 квітня 2018 року; прискорити його включення до порядку денного чергової сесії Верховної Ради з остаточним голосуванням до 30.05.2018;
- відмовитись від концепції автоматичного блокування податкових накладних; скасувати постанову КМУ №117 від 21.02.2018;
- створити високопрофесійну вузькоспеціалізовану структуру фінансового-аналітичного моніторингу ризикоорієнтованих операцій (зокрема прийняти законопроект №8157);
- відновити право платників податків на реєстрацію податкових накладних та звітності до 23-00; скасувати дію п. 1 Постанови КМУ № 204 від 21.02.2018 р."

3) ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД (КОНТРОЛЬ) ТА ЗАСТОСУВАННЯ САНКЦІЙ СТОСОВНО МСБ:

- для упорядкування діючого механізму застосування санкцій до суб'єктів господарювання встановити:
 - строки давності для застосування фінансових санкцій до суб'єктів господарювання (у межах 6-18 місяців);
 - максимально допустимий (граничний) розмір фінансових та адміністративних санкцій за порушення у сфері господарської діяльності (крім митних і податкових порушень), якщо не доведено заподіяння шкоди конкретним особам або навколишньому середовищу;
 - єдиний порядок застосування санкцій (зокрема, рішенням органу державного нагляду (контролю) або рішенням суду) з урахуванням ступеня фактично існуючих ризиків і негативних наслідків від порушення законодавства;
- зменшити розмір адміністративних штрафів, які мають характер кримінальних покарань (ст. ст. 8, 24 та 44 Закону України «Про державний нагляд і контроль нехарчової продукції»), визначити штрафні санкції у неоподаткованих мінімумах доходів громадян; прийняти законопроект № 5711;
- виключити розмір штрафних санкцій з планів діяльності та показників для оцінки діяльності державних органів, їх посадових і службових осіб (зокрема, органів державного нагляду (контролю), органів податкового контролю тощо).

4) РОЗВИТОК СИСТЕМИ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ДОЗВІЛЬНОЇ СИСТЕМИ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

- встановити фінансові та адміністративні санкції за порушення умов та порядку надання адміністративних послуг;
- урегулювати законодавчий порядок застосування декларативного принципу та поширити його на сфери господарської діяльності та господарських дій, які не містять потенційно значних ризиків і можуть здійснюватися на підставі подання декларації;
- забезпечити правомірність, уніфікацію і спрощення дозвільних процедур шляхом приведення відповідних актів законодавства, що передбачають видачу дозволів, у відповідність до вимог законів України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та «Про адміністративні послуги»;
- визначити перелік адміністративних послуг, пов'язаних із започаткуванням і веденням підприємницької діяльності (послуг для бізнесу), які мають надаватися в електронному режимі за єдиним технологічним алгоритмом на основі принципів електронного урядування;
- врегулювати на законодавчому рівні численні проблемні питання розміщення суб'єктами господарювання вивісок та зовнішньої реклами; привести Закон України «Про рекламу» у відповідність до законів України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та «Про адміністративні послуги» (зокрема, на основі напрацювань законопроекту №2702-д).

5) ВЗАЄМОВІДНОСИНИ МСБ ІЗ СУБ'ЄКТАМИ ПРИРОДНИХ МОНОПОЛІЙ ТА ДОСТУП ДО ІНЖЕНЕРНИХ МЕРЕЖ (ЕЛЕКТРО-, ГАЗО-, ВОДО-ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ):

- внести зміни до Кодексу систем передачі та Кодексу систем розподілу, які позбавляють прав споживачів електричної енергії та забезпечують монопольне становище енергетичним компаніям в частині приєднання до електричних мереж, видачі технічних умов, погодження проектною документації стосовно будівництва замовником власних енергетичних об'єктів;
- усунути і унеможливити зловживання монопольним становищем на ринку з боку суб'єктів природних монополій шляхом модернізації і удосконалення конкурентного законодавства та повноцінного виконання відповідних зобов'язань України за Угодою про асоціацію з Європейським Союзом (в частині забезпечення конкуренції – ст. ст. 254 – 256);
- не приймати розроблені НКРЕКП проекти актів про затвердження Кодексу системи розподілу та Кодексу системи передачі, що мають ознаки регуляторних актів, до проведення їх повноцінного публічного обговорення та підтвердження їх відповідності вимогам законодавства і директивам ЄС щодо функціонування ринку електроенергії;

- взяти за основу для видачі технічних умов згідно ЗУ «Про ринок електричної енергії» та ЗУ «Про регулювання містобудівної діяльності» точку приєднання, встановлену на межі земельної ділянки замовника;
- привести діючі процедури приєднання електроустановок до електромереж та постачання електроенергії у відповідність із вимогами Закону України «Про ринок електричної енергії» (ст. 21) і зобов'язаннями України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про асоціацію з Європейським Союзом; надати право суб'єктам господарювання, незалежним від операторів розподілу та передачі, отримувати дозволи на проектування і підключення до електромереж;
- запровадити на законодавчому рівні отримання технічних умов на розвиток власних мереж обома сторонам процесу приєднання, при цьому обрахунки вартості проводити згідно проектно-кошторисної документації;
- надати повноваження (шляхом внесення змін до ЗУ «Про ринок електричної енергії») з контролю процесу видачі технічних умов (погодження ТУ) на приєднання електроустановок центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики - Держенергонагляду – органу, який має необхідний та достатній обсяг інформації та спеціалістів для надання технічних умов на приєднання;
- розширити повноваження Державної інспекції з енергетичного нагляду такими як: контроль (погодження) розробки проектно-кошторисної документації на будівництво (реконструкцію) електричних мереж (погодження проектно-кошторисної документації, розробленої замовником та оператором); прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів; за умови передачі власником, який своїм коштом побудував енергетичний об'єкт, ліцензіатам-операторам, здійснювати контроль з правом підпису акту приймання-передачі, контроль інвентаризації енергетичних об'єктів операторів;
- передати інженерні мережі (електричну інфраструктуру) у власність територіальних громад;
- передати державні об'єкти галузі енергетики, які використовуються сьогодні енергомонополістами на правах господарського відання (оперативного управління) або взагалі безправно, у комунальну власність територіальних громад, які забезпечать їх раціональне використання для потреб громади та свого соціально-економічного розвитку;
- запровадити прозорий механізм економічного розрахунку RAB-тарифів для операторів розподілу та передачі електроенергії та затвердити такі тарифи у розрахованих обсягах пропорційно до підтвердженої аудитором оновленої частки активів;
- створити ринок електроенергії де виробник може продавати за власною ціною, а передача по мережі згідно з затвердженими тарифами.

6) РЕГІОНАЛЬНА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА, ПИТАННЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ:

- запровадити цільові податкові преференції на ввезення імпортного обладнання (устаткування) виробничого призначення суб'єктами МСБ, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних сферах економіки, модернізують і переоснащують виробничі лінії (об'єкти), налагоджують виробництво нових видів продукції (насамперед, екологічної та інноваційної), впроваджують енергозберігаючі технології тощо;
- включити до переліку корисних копалин місцевого значення торф, граніт та інші природно-сировинні ресурси місцевого значення, а також надати місцевим органам виконавчої влади повноваження з видачі спеціальних дозволів на їх розробку;
- скасувати вимогу мінімального капіталу для приватних акціонерних товариств, які не здійснюють види господарської діяльності, що потребують ліцензій чи інших спеціальних дозволів;
- сформувати систему державної підтримки інфраструктури розвитку МСБ, визначити чіткі критерії відбору приватних суб'єктів такої інфраструктури (бізнес-інкубатори, інформаційно-консультаційні центри, центри інновацій та/або центри трансферу технологій тощо), яким надається державна підтримка і допомога;
- забезпечити фінансування Державним фондом регіонального розвитку проектів формування інфраструктури підтримки розвитку підприємництва, створення індустріальних та технологічних парків, які спрямовані виключно на розвиток інноваційного виробництва (без встановлення пільг і преференцій на галузевій основі, з обов'язковим запровадженням квот для МСБ).